

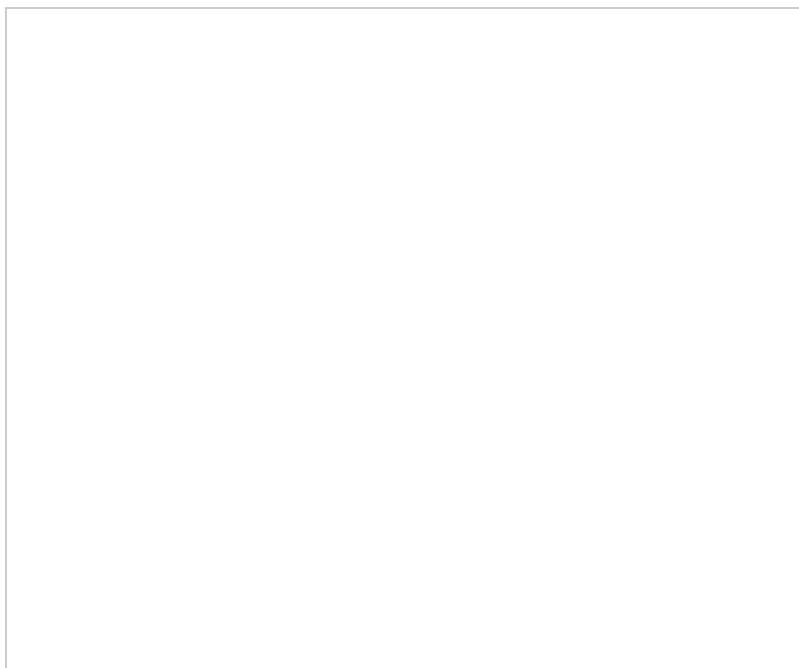

Jos Suomen linjaukset pysyvät tiukempina kuin muualla Euroopassa ei pohjoisen kentillä tätä tilannetta vielä ensi talvenakaan. Kuva Finavia, Rovaniemen lentoasema.

LAPPI VAATII: Suomen matkustuslinjaukset yhtenäisiksi muun Euroopan kanssa

4.6.2021 0.00

Lapin matkailuelinkeino kaipaa kiireellisesti matkustuslinjauksia, jotka mahdollistavat vapaa-ajan matkustuksen ulkomailta Suomeen EU-linjausten mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt luonnoksen hallituksen esitykseksi tartuntatautilain ja rikoslain muuttamisesta, eli käytännössä matkustuslinjauksista, joka on edelleen monilta osin tiukempi kuin useimmissa muissa Schengen maissa.

Lapin Matkailuelinkeinon liiton mukaan uusia matkustuslinjauksia tarvitaan, jotta vapaa-ajan matkustus ulkomailta olisi taas sallittua mahdollisimman pian ja matkailuala voi tarjota työtä tuhansille työntekijöille. Myös tulevan talven matkailun toteutumiseksi tarvitaan jo nyt tieto millä ehdoilla Suomeen saa matkustaa. Matkustuslinjausten täytyy olla sellaiset, että ne todellisuudessa mahdollistavat matkailun avaamisen kilpailukykyisesti muiden kohteiden kanssa.

STM:n esityksestä jättämässään lausunnossa Lapin Matkailuelinkeinon liitto korostaa yhteisten EU-linjausten noudattamisen tärkeyttä. ”Suomi on EU yhteistyössä aktiivisesti painottanut yhteisten linjausten tarvetta ja nyt kun niitä on luotu (esim. EU-koronatodistus ja kolmansien maiden ilmaantuvuusraja 75) olisi tärkeää, että Suomi myös noudattaa niitä” sanoo Lapin Matkailuelinkeinon liiton toiminnanjohtaja Nina Forsell.

Lausunnoilla olleessa esityksessä Suomeen saapuvilta henkilöiltä edellytettäisiin todistusta rokotussarjasta, negatiivisesta testituloksesta tai sairastetusta taudista. Lisäksi heidän, jotka esittävät todistuksen negatiivisesta testituloksesta tulisi käydä toisessa testissä 72-120 tunnin kuluessa Suomeen saapumisesta ja välttää lähikontakteja ennen toista testiä. Lapin Matkailuelinkeinon liiton mukaan on hyvä, että rokotetut henkilöt saavat matkustaa Suomeen. Vaatimus toisesta testistä testituloksen esittäneille on kuitenkin kohtuuttoman tiukka eivätkä useimmat EU maat edellytä sellaista. Matkailijat eivät valitse matkakohdetta, joka edellyttää toista testiä tai karanteenia vaan valitsevat muita kohteita, joissa tällaisia vaatimuksia ei ole. Jos Suomeen tulevilta vaaditaan toista testiä tai karanteenia, menetetään matkailualan asiakkaita, joka on haitallista niin taloudelle kuin työllisyydellekin.

Lakiluonnoksessa todistuksia ei edellytetä vuoden 2008 jälkeen syntyneiltä lapsilta. LME pitää tärkeänä, että tätä ikärajaa nostetaan 16 vuoteen, koska EU-maissa ei vielä rokoteta alle 16-vuotiaita. Vaikka rokotteet todennäköisesti Euroopan lääkeviraston tuoreen päätöksen jälkeen tullaan hyväksymään myös EU-maissa yli 12-vuotiaille, alkaa 12–15-vuotiaiden rokottaminen myöhemmin kuin muilla ikäryhmillä ja rokotekattavuuden saavuttaminen kestää pidempään. Siihen saakka 12-15 vuotiaiden pitäisi käytännössä esittää negatiivinen testitodistus ja käydä toisessa testissä. Tämä on kohtuuton vaatimus, jonka pelätään johtavan siihen, että koko perhe valitsee toisen matkakohteen.

Lainsäädännön tarkoituksena on turvata terveysturvallinen matkailu, mutta toimenpiteiden täytyy olla oikeasuhtaisia ja välttämättömiä. Rokotuskattavuuden kasvaessa ja ilmaantuvuuslukujen laskiessa tarve maahantulorajoituksille pienenee. LME esittää, että tätä väliaikaista lainsäädäntöä ei pidetä voimassa esitettyyn 31.5.2022 saakka ja sen tarpeellisuutta pitäisi arvioida suhteessa ilmaantuvuuteen ja rokotuskattavuuteen. Myös eri maista saapuvia matkailijoita tulisi arvioida riskiperusteisesti. Tähän saakka Suomeen on voinut saapua vapaasti maista, jossa ilmaantuvuusluku on alle 25. Nyt annetussa esityksessä ei kuitenkaan ole ollenkaan tällaista riskiperustetta, vaan vaatimukset koskevat kaikista maista tulevia matkustajia. Euroopan tautienhäikäisy- ja valvontakeskuksen (ECDC) ohjeistuksen mukaan toimet tulee kohdistaa riskimaista tuleviin. LME pitää tärkeänä, että Suomi tässäkin asiassa noudattaa eurooppalaista linjaa ja jatkossakin toimet kohdennetaan vain riskimaista tuleviin matkustajiin.

Lapissa matkailu on merkittävä osa aluetaloutta, joka on kärsinyt rajusti koronakriisistä. Lapin suora matkailutulo on ennen koronakriisiä ollut 1 miljardi euroa ja siitä n. 70% on tullut ulkomaalaisilta asiakkailta. Lapin matkailu työllistää normaalityöntilanteessa n. 8.000-10.000 htv, josta suuri osa on nyt menetetty.

Vuoden 2020 maaliskuusta lähtien kansainvälinen vapaa-ajan matkustus on ollut pysähdyksissä ja kiivaimman sesonkiajan, eli talven osalta n. 90% matkailuyrityksillä on ollut vähemmän asiakkaita kuin ennen. Lappi elää ja työllistyy kansainvälisestä matkailusta, eikä sitä ole riittävästi pystytty korvaamaan kotimaisilla asiakkailta. Siksi on äärimmäisen tärkeää, että vapaa-ajan matkustus avataan jälleen ja Suomi noudattaa EU:n yhteisiä matkustuslinjauksia

Jos Suomi jatkaa muita maita tiukempia rajoituksia matkailun käynnistyessä, suuntautuu ulkomaalaisten matkustus muualle kuin Suomeen. Samaan aikaan kotimaiset matkailijat pääsevät jälleen matkustamaan muihin maihin, jolloin Lappi ja Suomi on vaarassa menettää myös kotimaisia matkailijoita. Matkailua on LME:n mukaan mahdollista avata terveysturvallisesti ja se tulee tehdä mahdollisimman pian, jotta myös työllisyys ja talous saadaan elpymään.

